

Teknisk gennemgang: Udvikling i smitten med covid-19 og nye varianter

18. september 2023

Sundhedsministeriet

Status på epidemien, herunder nye varianter og epidemiologiske forventninger til den kommende vinter

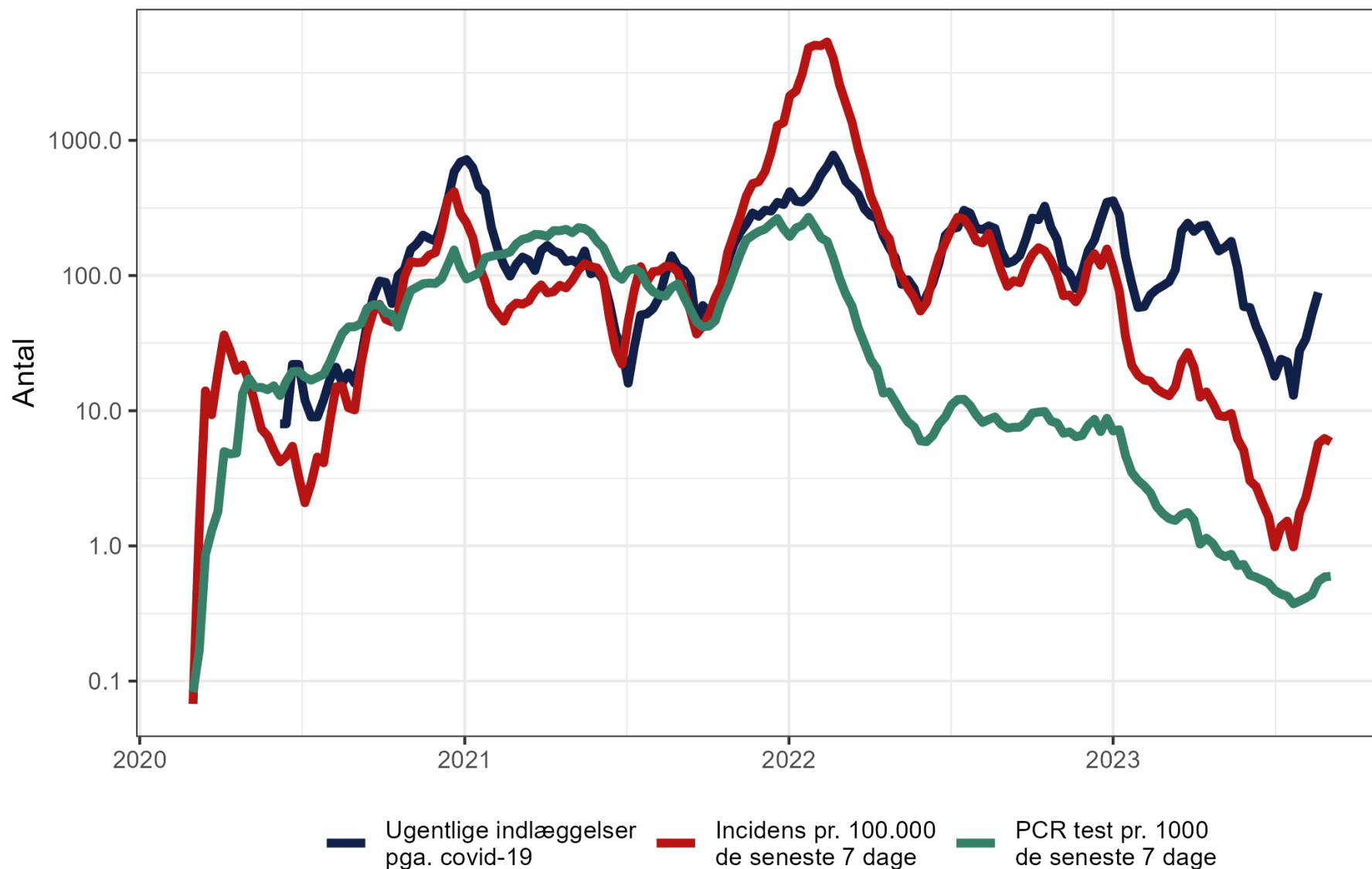
Ved Statens Serum Institut

STATENS
SERUM
INSTITUT

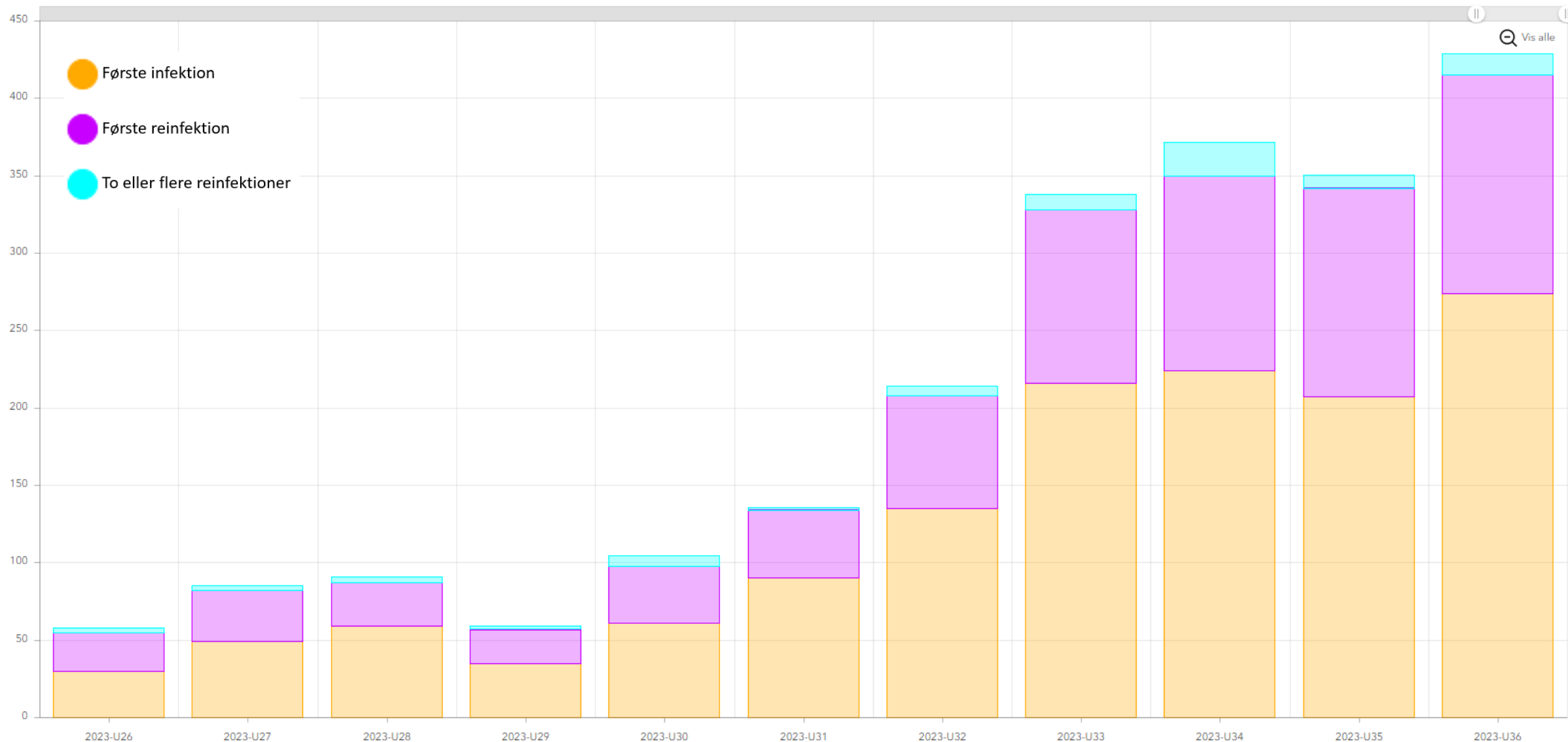
Aktuel udvikling herunder nye varianter

Antallet af ugentlige indlæggelser pga. covid-19, incidens per. 100.000 og antal PCR-test pr. 1000 de seneste syv dage

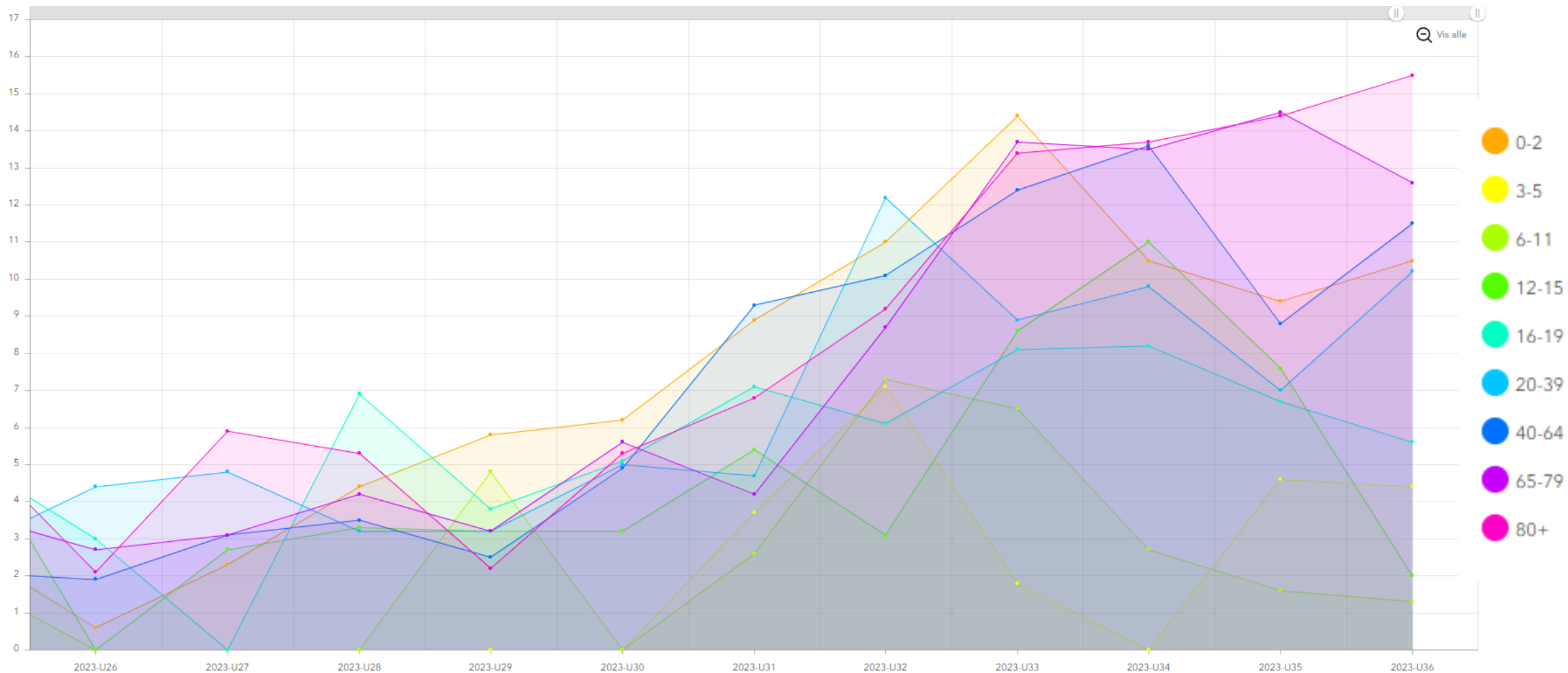
Antal PCR-positive siden 1. juli 2023

Første infektioner og reinfektioner opgjort på uge (nationalt)

Positiv-procent pr. aldersgruppe pr. uge siden 1. juli 2023

Positive i procent af antal testede pr. uge fordelt på alder (nationalt)

Spildevandsovervågningen af SARS-CoV-2

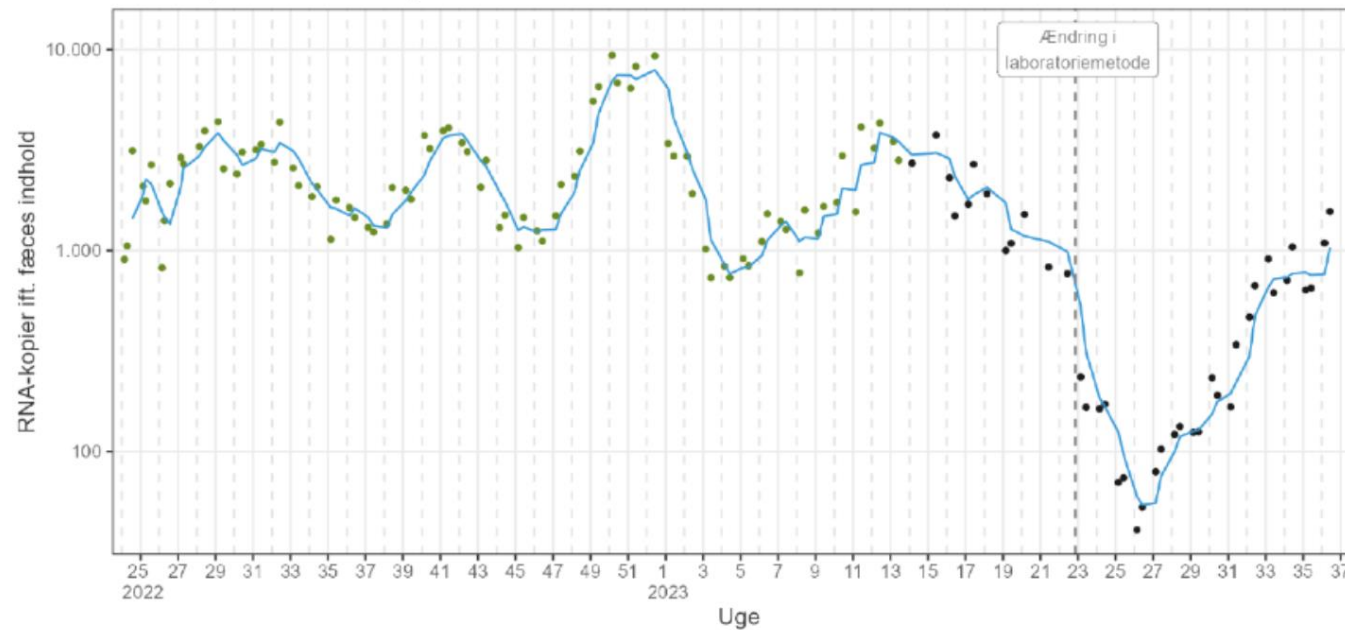
Udvikling

- **Meget lavt niveau** henover sommeren
- Fulgt af **stigning til "det normale"** i sensommeren
- Formentligt drevet af omicron undervarianten EG.5.1
- Stigningen ser ud til at være **stabiliseret**

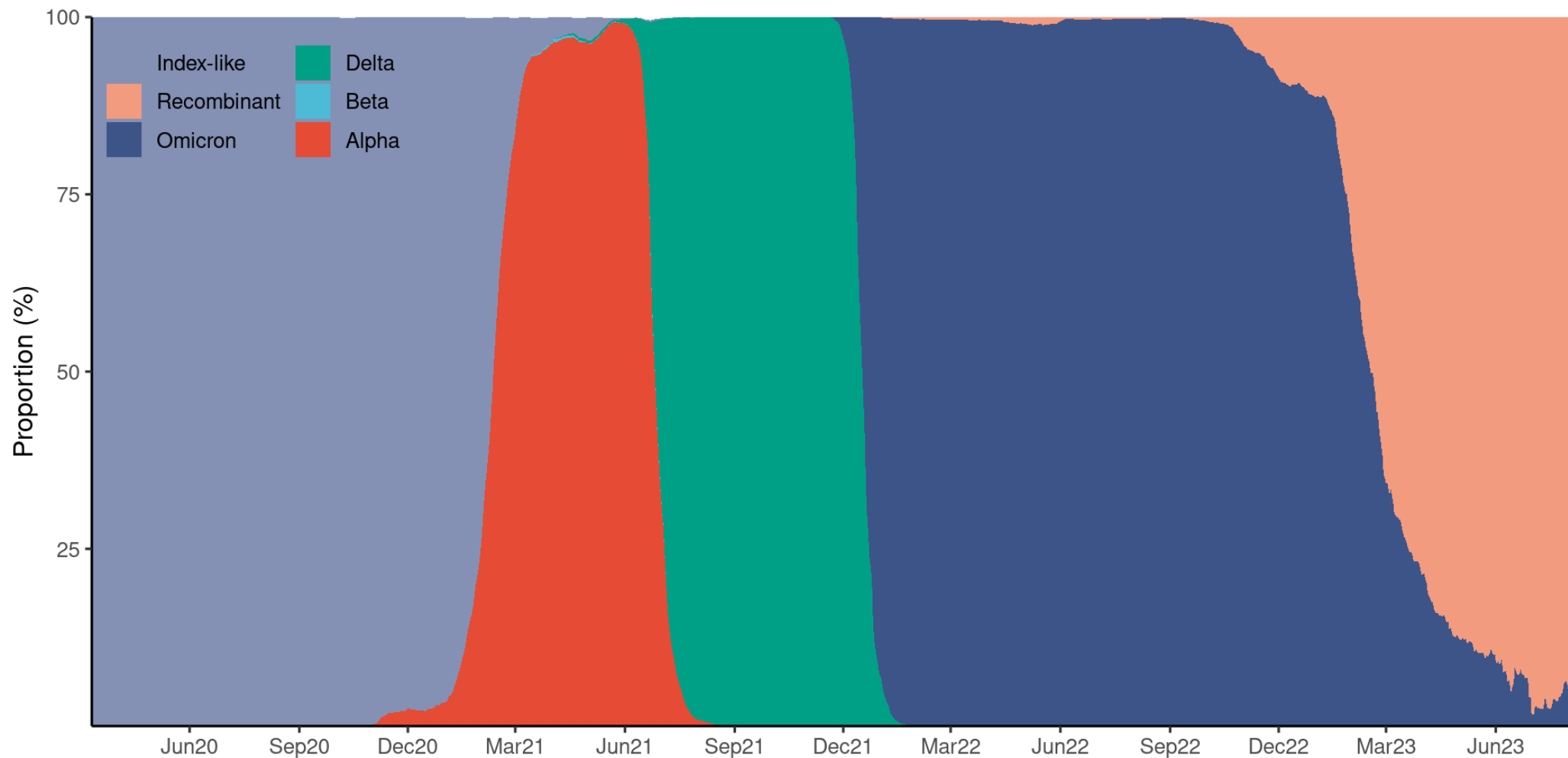
Varianter

- Vi har netop kunne **påvise variant BA.2.86**
- Det tydede på, at varianten har været **tilstede** i en periode i **lavt omfang** i hele landet
- Dette **kvalificerer forståelsen** af den nye variant

Resultater fra spildevandsmålinger

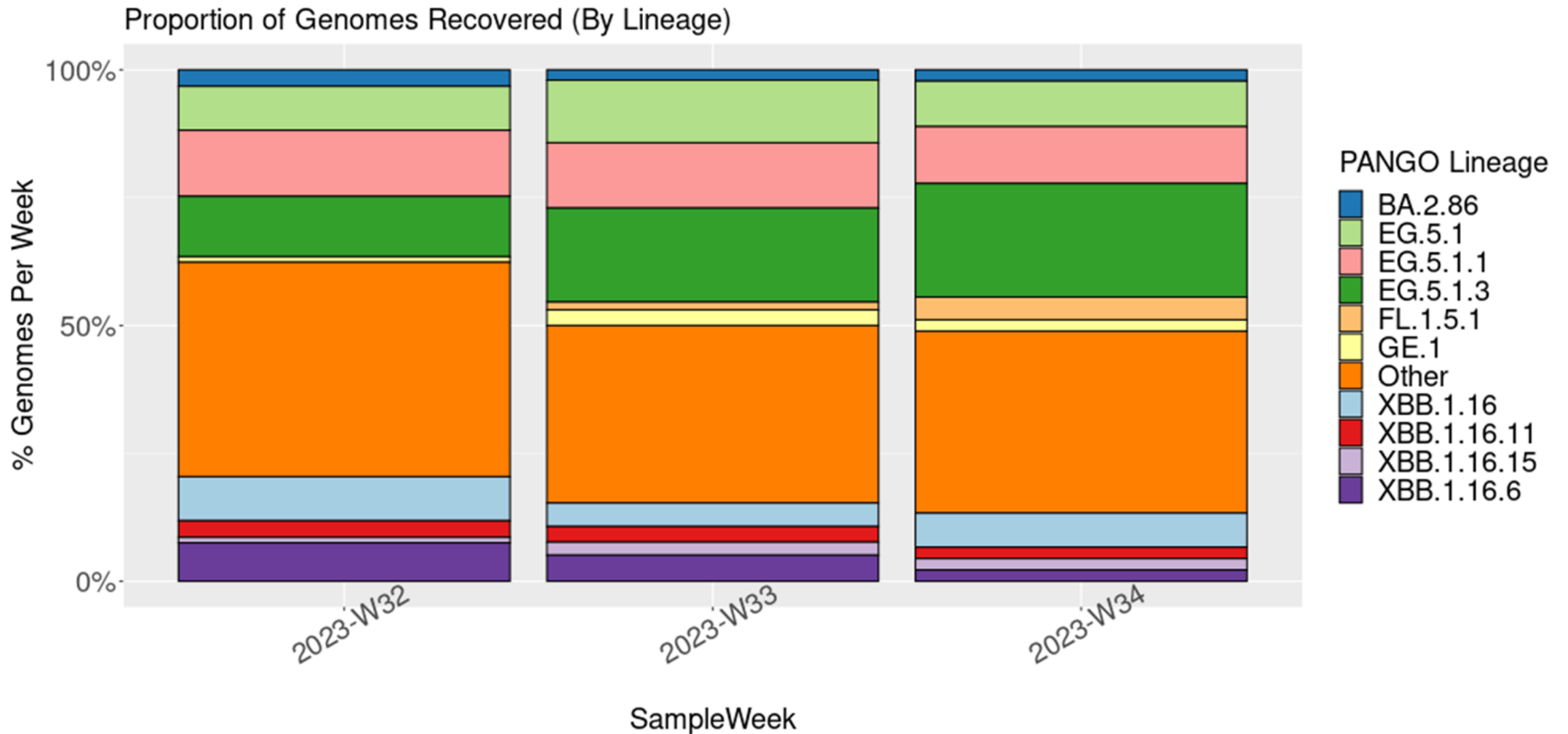

Variants of Concern (VOC) siden pandemiens start i Danmark

De 10 hyppigst observerede varianter i Danmark

BA.2.86

- **67 tilfælde på verdensplan** og fundet i 13 lande. Første sekvenser blev fundet parallelt i Danmark og Israel.
- **13 tilfælde i Danmark** i perioden den 26. juli til 8. september.
- Få data, men **ingen indikation** af ændret sygdomsbillede eller øget alvorlighed.
- Foreløbige resultater indikerer, at BA.2.86:
  - I betydelig grad **kan undslippe antistoffer** induceret af XBB-infektion.
  - BA.2.86's evne til at inficere ser ud til at være **betydeligt lavere** end XBB.1.5 og EG.5.
- **Erfaring:** God klinisk vaccinebeskyttelse på tværs af varianter forventes også at gælde BA.2.86.
- Eurosurveillance artikel om de 10 første danske tilfælde udarbejdet i samarbejde mellem **SSI og Regioner** har bidraget til den globale risikovurdering af BA.2.86

STATENS
SERUM
INSTITUT

Forventning til den epidemiologiske udvikling den kommende vinter

Forventninger til udvikling af covid-19

- SARS-CoV-2 forventes **fortsat at ville cirkulere året rundt**, men typisk med højere smitteintensitet i **vinterhalvåret**, på linje med andre luftvejsvirus som influenza og RSV. Dette vil i form af indlæggelser og personalesygdom kunne belaste sundhedsvæsenet.
- Fremkomsten af **nye virusvarianter vil kunne drive nye smittebølger**, som ligeledes forventes at have den højeste intensitet i **vinterhalvåret**, på grund af sæsonvariation i lighed med sæson 2022/23.
- **Befolkningens immunitetsstatus**, baseret på tidligere infektion og vaccination, vil være afgørende for størrelsen af smittebølger og antallet af afledte indlæggelser.
- Opstår en helt **ny variant, kan det ændre det epidemiologiske billede**, hvis en variant er mere sygdomsfremkaldende eller smitsom.
- Der vil **til stadighed være sårbare grupper**, der på baggrund af risikofaktorer som alder, kronisk sygdom eller immundefekt **er i øget risiko for et alvorligt forløb** efter en covid-19 infektion.
- Disse grupper vil fortsat mindst **årligt have behov for vurdering af et sæsonvaccinationsprogram** mod covid-19.
- Antallet af indlæggelser pga. covid-19 forventes på denne baggrund at **ligge på et sammenligneligt niveau i de kommende år**, herunder i 2024. Ligeledes forventes belastningen af sundhedsvæsenet i 2024 at være på et sammenligneligt niveau med sæson 2022/23.

STATENS
SERUM
INSTITUT

Internationalt samarbejde

Internationalt samarbejde

- Vi oplever **øget international interesse og samarbejde** under og efter covid-19.
- Infektionssygdomme kender ikke grænser, og det er derfor **helt afgørende at styrke** nationale, europæiske og globale samarbejder yderligere.
- SSI indgår allerede **i en lang række** internationale samarbejder og netværk der understøtter infektionsberedskabet, fx:

Beredskab, eksempler

- SSI indgår aktivt i internationalt samarbejde med myndigheder, fx i regi af EU (bl.a. ECDC, HERA), WHO og WOAHA.
- SSI er nationalt kontaktpunkt varslingssystemerne under WHO og EU.

Forskning, eksempler

- SSI deltager og koordinerer flere projekter under EU4Health programmet, der styrker både overvågning og forskning, herunder fx DURABLE, EUWISH og SSI-Seq.
- SSI leder og koordinerer projektet REACT (Respiratory Host-Pathogen Interaction).
- SSI varetager det nationale repræsentantskab i EDCTP (European Development and Clinical Trial Partnership).

Udrulning af boostervacciner og forventning til belastning af sundhedsvæsenet den kommende vinter

Ved Sundhedsstyrelsen

Efterårets vaccinationsudrulning

- Vaccinationsprogrammet er målrettet personer i øget risiko for at blive alvorligt syge
- Formålet er at forebygge alvorlig sygdom, indlæggelser og dødsfald samt den heraf afledte belastning af sundhedsvæsenet
- Følgende personer er omfattet af anbefalingen:
  - Personer på 65 år og derover
  - Personer under 65 år i øget risiko for alvorligt forløb, herunder fx:
    - Personer med visse kroniske sygdomme,
    - Gravide eller personer
    - Personer med svært nedsat immunforsvar
  - Børn i alderen 2-6 år tilbydes desuden vaccination mod influenza
- Der bruges en variantopdaterede mRNA-vaccine (Comirnaty Omicron XBB.1.5)
- Vaccinationsprogrammet igangsættes 1. oktober og slutter 15. januar
- Personer over 65 og børn 2-6 år får invitation via Digital Post. Øvrige grupper skal booke tid til vaccination på vacciner.dk.
- Vaccination foregår på regionale vaccinationscentre samt udvalgte apoteker rundt om i landet.

Forventninger til belastning af sundhedsvæsenet

Sundhedsstyrelsen holder løbende øje med sygehusbelastningen henover efteråret/vinteren vedr. luftvejsvira generelt.

- Det er Sundhedsstyrelsens forventning at vi vil se normale sæsonudsving i belastningen af sundhedsvæsenet henover efteråret/vinteren.
- Der er på nuværende tidspunkt et normalt antal patienter indlagt på grund af Covid-19 og øvrige luftvejsvira, set i forhold til tidspunktet på sæsonen.
- Sygehusvæsenet har i en længere periode haft en høj belægningsprocent, den høje belægningsprocent har dog andre årsager end luftvejssygdomme.
- I det omfang at der skulle opstå større kapacitetsudfordringer på grund af luftvejssygdom kan Sundhedsstyrelsen aktivere sin taskforce for sygehuskapacitet.

Internationalt samarbejde

- Der pågår løbende arbejde med implementering af nye forordninger via samarbejdsfora på tværs af EU, med det formål at styrke sundhedsberedskabet generelt – primært HERA, ECDC, HSC.
- En ny EU-forordning vedr. alvorlige grænseoverskridende sundhedstrusler skal give øget koordinering af Europæiske indsatser både i forhold til intervention og overvågning.
- Formålet er at styrke rammerne for beredskab ved sundhedskriser og udbedre svagheder erfaret fra Covid-19 på en række områder.
- ECDC har fået mandat til at sikre bedre koordinering, tilsyn og robusthed i medlemslandenes sundhedsberedskab og tilhørende planer.
- Der skal udarbejdes fælles EU-beredskabsplan, herudover skal medlemslandene i højere grad koordinere deres nationale sundhedsplaner med øvrige lande, hvilket vil stille øgede ressourcemæssige krav til bl.a. Sundhedsstyrelsen.
- Herudover er der løbende dialog især med vores nordiske kollegaer i forhold til sæsonvaccination

Valg af boostervacciner og hvordan de matcher de nyeste varianter

Ved Lægemiddelstyrelsen

Valg af boostervacciner

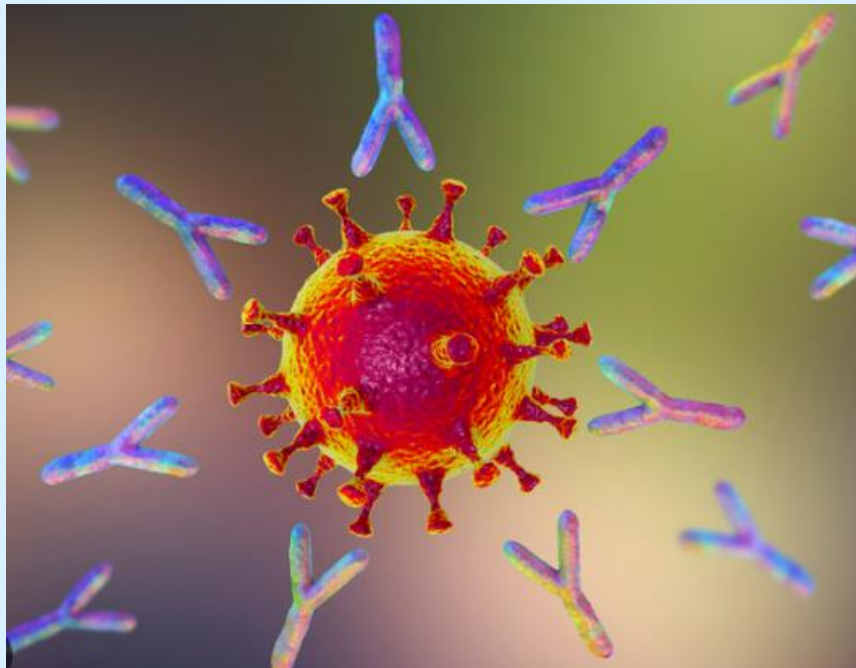
Beslutningsproces og status for variantopdatering af COVID-19 vacciner:

- Beslutningsprocessen for variantopdatering er nu veletableret og minder om den samme som for influenza
  - Globalt koordineret af WHO i samarbejde med den internationale koalition af lægemiddelmyndigheder (ICMRA)
  - Beslutningen tages så sent på året som muligt for at matche efterårets varianter + give tid til vaccineproduktion.
  - Valg af variant baseres på fremkomst af nye varianter, deres udbredelse, resistens og smitsomhed og sygdomsfremkaldende egenskaber
- WHO og ICMRA har anbefalet at variantopdaterede COVID-19 vacciner bør være baseret på varianten omikron XBB.1.5.
- Den første XBB.1.5-baserede mRNA vaccine (Comirnaty Omikron XBB.1.5) blev godkendt i EU 1. september 2023

**Match mellem de
aktuelle variant-
opdaterede vacciner
og de nyeste
varianter**

Principper for vurdering af match mellem variantopdaterede COVID-19 vacciner og nyeste SARS-CoV-2 varianter:

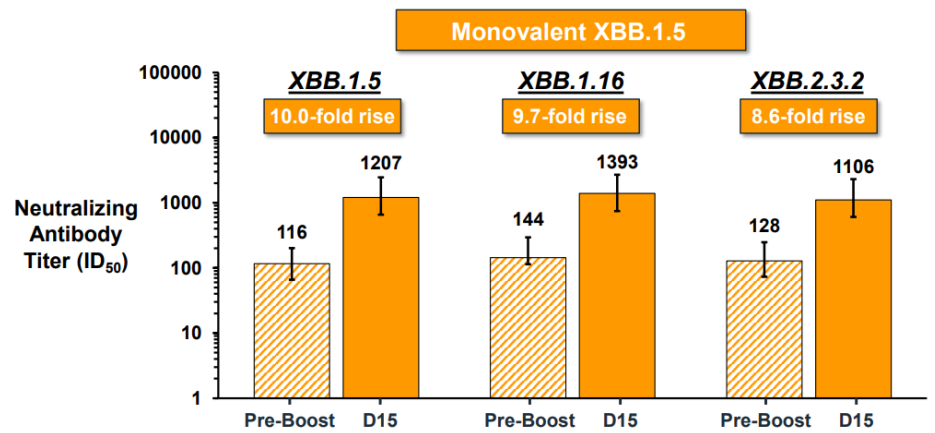
- Match vurderes ud fra
  - hvordan spikeproteinet ser ud på varianten sammenlignet med det spikeprotein vaccinen er baseret på
  - laboratoriedata som ser på hvor godt de antistoffer der dannes efter vaccination er til at neutralisere forskellige virusvarianter
- Der er god sammenhæng mellem neutraliserende antistoffer og beskyttelse mod sygdom
  - Dette er en anerkendt måde at vurdere effekt for lægemiddelmyndighederne

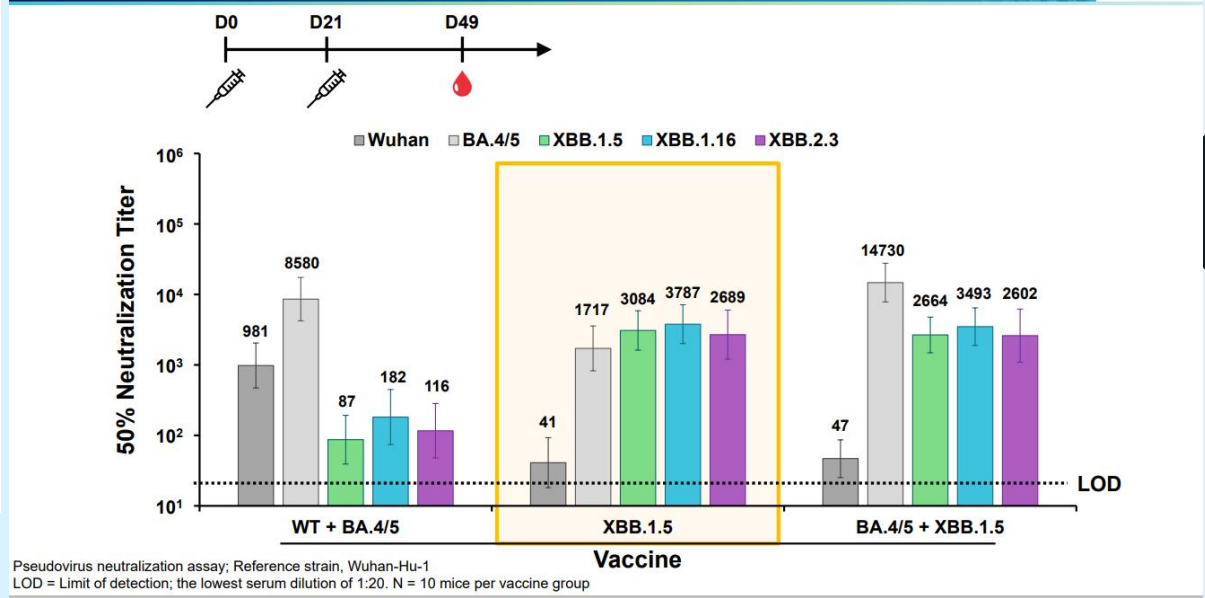
Principper for vurdering af match mellem variantopdaterede COVID-19 vacciner og nyeste SARS-CoV-2 varianter:

- Data fra begge mRNA vaccineproducenter viser at boost med XBB.1.5 giver en stigning i neutraliserende antistoffer

XBB.1.5, XBB.1.16, and XBB.2.3.2 Neutralizing Antibodies After 5th Dose (3rd Booster) of Monovalent XBB.1.5 Vaccine in Adults
Study 205J, Subset Analysis (N = 20)

Monovalent XBB.1.5 Vaccine, as a Primary Series, Elicits Highest XBB Sublineage Neutralization Response

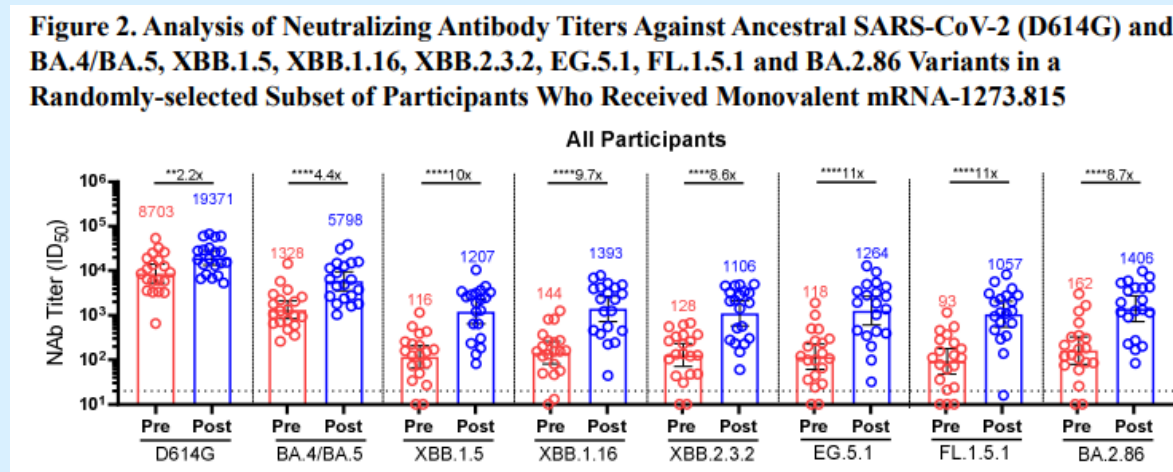
Pseudovirus neutralization assay; Reference strain, Wuhan-Hu-1
 LOD = Limit of detection; the lowest serum dilution of 1:20. N = 10 mice per vaccine group

Eksempler på tidlige publicerede neutralisationdata for XBB.1.5 mRNA vacciner fra begge producenter (FDA/VRBPAC 15.06.2023)

Match mellem variant-opdaterede XBB.1.5-baserede mRNA vacciner og nyeste SARS-CoV-2 varianter:

- En række nye varianter er kommet siden omikron XBB.1.5 f.eks XBB.1.16, XBB.1.9, EG.5, EG.5.1, FL.1.5.1, BA.2.86, XBC.1.6, etc
  - De har alle forskellige mutationer i forhold til XBB.1.5, særligt BA.2.86 har mange nye, men alle har også visse ligheder med XBB.1.5
- Begge producenter af mRNA vaccinerne har de sidste uger lavet yderligere studier som viser at boost med variantopdaterede XBB.1.5 vacciner også giver neutraliserende antistoffer mod de nyeste varianter inkl. BA.2.86.

- På den baggrund forventes god vaccineeffekt i mod de nuværende og kommende beslægtede varianter